

En defensa del Tripartit

VICENÇ NAVARRO

PÚBLIC, 6.08.10

Una percepció sobre el Govern Tripartit català bastant generalitzada en amplis sectors intel·lectuals de Catalunya és que es tracta d'un govern poc cohesionat que es baralla constantment, i que dóna una imatge de tensions internes i desunió que està frenant el desenvolupament del país. Molts articles subratllen i promouen aquesta percepció, reproduïda també per gran nombre de tertulians que (no sempre amb motivacions merament informatives) promouen aquesta imatge.

Tal percepció, però, tradueix una manca de familiaritat amb l'experiència existent en altres països governats per coalicions de diversos partits. L'escassa experiència democràtica a Espanya i a Catalunya (on hi va haver una experiència cabdillista durant quaranta anys) i una experiència presidencialista (que alguns han anomenat *caciquista*) del Govern Pujol, han donat una visió molt deformada del que és democràcia.

L'experiència catalana anterior al 2003 era més l'excepció que la regla a l'Europa democràtica. En realitat, la pluralitat en el govern, amb el debat intens i fins i tot acrimoniós dins de la coalició és el fet més habitual més que l'excepció a la Unió Europea. És per això que molts dels comentaris i articles escrits sobre aquest tema reflecteixen una ignorància del que passa a la UE i una limitada experiència democràtica.

Per paradoxal que això sembli, el multipartidisme del Govern de la Generalitat ha estat més enriquidor que l'experiència presidencialista monocolor (o gairebé monocolor) dels governs anteriors catalans, o fins i

tot dels governs espanyols anteriors i presents. I el millor exemple el tenim en l'actual govern del PSOE a Madrid. El fet que les polítiques públiques del Tripartit siguin (objectivament) més progressistes que les realitzades pel govern socialista espanyol, es deu, en gran part, al fet que el Govern espanyol ha preferit governar sol (amb aliances variables, llei per llei) a fer-ho en coalició o en aliança estable amb altres partits a la seva esquerra. Si el PSOE hagués governat amb IU, ERC i BNG, avui l'Estat del benestar espanyol estaria menys subfinançat i endarrerit que el que tenim. En canvi, el PSOE s'ha aliat sovint amb les dretes catalandes (CiU) i basques (PNB), que han estimulat les dimensions neoliberals del seu equip econòmic.

D'altra banda, les tensions inevitables i productives no han de crear paràlisi. En realitat, durant el període 2003-2010 s'ha aprovat moltes més lleis i s'han fet moltes més reformes substancials de l'Estat del benestar a Catalunya, així com en moltes altres àrees (que van del mateix Estatut a les universitats) que en el període equivalent anterior (1996-2003) del govern CiU. En les àrees socials, per exemple, la despesa pública social (que cobreix les transferències i els serveis públics –com sanitat, educació, escoles bressol, recursos domiciliaris, habitatge protegit, entre d'altres de l'Estat del benestar–) ha augmentat molt més ràpidament durant el Tripartit que durant el govern anterior.

Les dades parlen per si mateixes. El dèficit de despesa pública social que Catalunya tenia amb la mitjana de la UE-15, que havia augmentat dels 2.520 euros estandarditzats (per fer comparable la capacitat adquisitiva de l'euro entre països de diferent nivell de vida) del 1999 als 2.747 del 2004, va baixar als 2.658 del 2007, l'últim any que l'agència de recollida de dades Eurostat ha publicat les dades.

El descens de tal enorme dèficit ha passat en totes les àrees socials. En realitat, el gran èxit (ignorat o desconegut en gran nombre de mitjans) del Tripartit ha estat en les àrees socials, que han ocupat molt menys espai mediàtic que els temes nacionals i identitaris. Per això les dretes han fet èmfasi dels últims temes en detriment dels primers, un èmfasi facilitat pel biaix conservador i neoliberal de la majoria dels mitjans d'informació i persuasió del país, inclosos els mitjans públics de la Generalitat. Aquest últims han estat controlats i instrumentalitzats per forces sobiranistes (en part heretades del govern convergent anterior). D'aquí l'escassa visibilitat dels canvis socials ocorreguts a Catalunya en els últims set anys.